

[Ozgur Karatekin]

Over Mars en water

Ozgur Karatekin is wetenschapper aan de Koninklijke Sterrenwacht van België (KSB). Overdag bestudeert hij de rotatie van de planeten, vooral de rotatie van de planeet Mars. Dit onderzoekswerk boeit hem enorm en hij is ondertussen een expert op het gebied van planetologie geworden. 's Avonds en in het weekend verdeelt hij zijn vrije tijd tussen zijn familielevens en zijn favoriete sport: waterpolo.

Science Connection – Ozgur Karatekin, u hebt de Turkse nationaliteit, hoe bent u op de KSB terechtgekomen?

Ozgur Karatekin – Ik behaalde mijn diploma van luchtvaartingenieurs en de mastertitel aan de Technische Universiteit van het Midden-Oosten in Ankara. Ik

kwam voor 9 maanden naar België om mij via een lessenreeks in vloeistofdynamica aan het instituut Von Karman verder te specialiseren. Na deze lessen kreeg ik een doctoraatsbeurs aan dat instituut in samenwerking met de *Université Libre de Bruxelles*. Na mijn doctoraat ben ik onderzoeker aan de KSB kunnen worden.

SC – Wat is uw opdracht aan de KSB?

OK – Mijn onderzoek gaat over de geofysica van de planeten. In het bijzonder houd ik mij bezig met de interpretatie van de gegevens die via ruimtesondes van ESA en NASA, zoals Mars Express, Venus Express, Cassini en Mars Global Surveyor tot bij ons komen. Door analyse van deze data leren we de oorsprong, de evolutie en de toekomst van ons zonnestelsel beter begrijpen.

SC – U bent een goed voorbeeld van vermenigving van nationaliteiten en culturen: van oorsprong Cypriotisch, Turks van nationaliteit, uw echtgenote is Zweedse en u werkt in België. Wat vindt u van het leven in België?

OK – Ik ben nu meer dan tien jaar in België en ik ben heel tevreden met het leven hier. Brussel is als hoofdstad van Europa een multiculturele en een zeer gastvrije stad. Het was echt niet moeilijk om mij aan te passen. Zowel op het werk, in mijn privéleven als in mijn hobby (waterpolo) ontmoette ik vele mensen met een open geest. Bovendien is België, geografisch gezien, de ideale plaats voor mijn familie: mijn ouders zijn in Turkije en Cyprus, mijn schoonouders leven in Spanje, de rest van de familie van mijn vrouw is in Zweden en ik heb een broer in Frankrijk.

SC – Welke verschillen merk je op het gebied van wetenschappelijke aanpak in de twee landen? Hoe wordt de wetenschap bekeken en hoe is ze georganiseerd?

OK – In Turkije zijn er, net zoals in België, universitei-

ten die meer dan 500 jaar oud zijn, wat wijst op een lange wetenschappelijke traditie. In Turkije wordt het onderzoek hoofdzakelijk door de Staat gesteund en de belangrijkste pijler is de Universiteit. In België speelt de industrie een grotere rol. Zoals de meeste landen in ontwikkeling heeft Turkije de laatste jaren een grote vooruitgang geboekt. In 2004 had Turkije voor het eerst meer wetenschappelijke publicaties dan België. Maar België heeft meer onderzoekers per hoofd van de bevolking (3065 onderzoekers per miljoen inwoners in België tegenover 341 in Turkije) en België spendeert, omwille van een relatief gunstige economie, meer geld aan onderzoek en ontwikkeling. Nu het proces naar aansluiting van Turkije bij de EU op gang komt, hebben de twee landen gelijkaardige onderzoeksprogramma's en doelstellingen voor de toekomst.

SC – Kunt u ons ook wat vertellen over uw familieleven?

OK – Ik heb mijn vrouw ontmoet te Brussel. Ik heb een zoon van 3 jaar en een dochter van 2 maanden. Ik probeer zoveel mogelijk tijd bij hen door te brengen. We maken dikwijls wandelingen: het Terkamerenbos, het

Zoniënwood en het park van het kasteel van Terhulpen zijn onze favoriete bestemmingen. Onze Portugese waterhond is er steeds bij. We gaan ook met de hele familie zwemmen. Mijn zoon gaat graag mee naar de waterpolowedstrijden, maar supporteren doet hij (nog) niet: hij gaat naar het kinderswembad tijdens de wedstrijden van zijn vader.

SC – Uw hobby is waterpolo. Hoe bent u daartoe gekomen? En wat spreekt u in deze sport zo aan?

OK – Waterpolo is een balsport die in een zwembad wordt gespeeld. Het bad moet minstens 25 m lang zijn en 1,80 m diep. Je speelt met twee ploegen van 6 spelers en een doelman, en nog 6 spelers op de bank. Ik speel nu al meer dan 20 jaar waterpolo. Ik ben beginnen zwemmen, maar had al gauw een bal in de hand. In enkele jaren tijd promoveerde mijn club van derde nationale divisie naar eerste nationale in Turkije. Ik heb daar 8 jaar gespeeld. Omwille van een schouderblessure heb ik twee jaar niet kunnen spelen. In België ben ik herbegonnen bij de club Calypso en in 1997 wonnen we de titel in de Belgische tweede nationale divisie. Ik speel nog steeds bij deze club. De vriendschapsbanden in de waterpoloclub zijn vaak erg duurzaam en dat geeft veel voldoening.

SC – Denkt u dat het waterpolo u ook iets bijbrengt voor uw beroepsleven? Vindt u overeenkomsten in deze twee toch wel verschillende activiteiten? Hoe vullen ze elkaar aan?

OK – Het waterpolo sterkt mijn karakter en geeft mij een goed gevoel. Zo leer je jezelf beter kennen en ook de anderen: we beleven samen vreugde, woede en frustratie... Het is ook zeer belangrijk om te kunnen anticiperen op bewegingen en reacties van tegenstanders en ploeggenoten. Om iets te bereiken moet je in groep kunnen samenwerken, zowel bij waterpolo als in het

beroepsleven. Er zijn nog andere overeenkomsten. Pas na jaren training word je waterpolospeler en ook om een goede onderzoeker te worden heb je vele jaren studie nodig. Je moet als waterpolospeler blijven trainen om je conditie in orde te houden en als onderzoeker moet je alle ontwikkelingen in je domein volgen om bij te blijven.

SC – Welke essentiële kwaliteiten zijn er nodig om waterpolospeler te worden? En om onderzoeker te worden?

OK – Groepsgeest, vastberadenheid, creativiteit, goede initiatieven nemen op het goede moment, in staat zijn eigen fouten te accepteren en er de lessen uit te trekken en altijd zin hebben om bij te leren.

SC – Hoe ziet u uw toekomst als onderzoeker?

OK – Ik heb veel geluk want ik doe het werk dat ik graag doe. Ik zal altijd in mijn wetenschappelijke nieuwsgierigheid de motivatie vinden voor dit werk. Mijn kennis delen met de wetenschappelijke gemeenschap, deze doorgeven aan de jongeren en proberen de publieke opinie te overtuigen van het belang van het wetenschappelijk onderzoek zullen altijd mijn opdracht zijn.

SC – Met welk personage (historische figuur, beroemdheid, ...) kan u zich identificeren?

OK – Ik kan me niet identificeren met één personage. Ik heb veel bewondering voor hen die geschiedenis gemaakt hebben zoals Descartes, Huygens, Khayyam of Euler, niet alleen omwille van hun wetenschappelijke verdiensten, maar ook omwille van hun humanisme. Zij waren zowel filosoof, artiest en dichter en aarzelden niet om hun wetenschappelijke carrière op verschillende plaatsen in de wereld voort te zetten.

Opgetekend door Jan Cuypers

